

SLOVENSKI ŠTAJERC

Iz naroda za narod!

«Slovenski Štajerc» izhaja vsak drugi četrtek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Naročnina za celo leto 2 K. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati naprej. — Cena oznanil je za eno stran 32 K, za $\frac{1}{2}$ strani 16 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K, $\frac{1}{16}$ strani 2 K, $\frac{1}{32}$ strani 1 K. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insertate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Kranju (Kranjsko). — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

Št. 3.

V Kranju, dne 4. februarja 1905.

II. letnik.

Kdo bo rešil slovenski narod?

Bog je ustvaril različne narodnosti, zato pa ima tudi vsaka narodnost pravico do obstanka. Vsak narod, pa naj si bo še tako majhen, ima pravico, da se prosto razvija do najskrajnejše popolnosti. Če bi vladala pravica na svetu, bi se to tudi zgodilo, kakor zahteva tok časa, ker pa ni pravice na svetu in hoče močnejši uničiti slabjšega, je povsem naravno, da se slabjši brani svojega močnejšega sovražnika. Slovenci smo majhen narod, vendar imamo najmočnejše sovražnike, ki pritiskajo od vseh strani na nas. Nekdaj je živel irski narod, rimsko-katoliški cerkvi najzvestejši narod, o katerem dandanes ni skoro nobenega sledu več; Angleži so ga popolnoma zatrli. Ali morda tudi naš narod zadene usoda nesrečnih Ircev? Ne! To se ne sme zgoditi! Malo nas je, raztreseni smo po različnih deželah, nimamo jednotne organizacije; Nemec, Italijan in Mažar nas hočejo uničiti, toda žilavi slovenski narod ne bo poginil! Že več kot tisoč let si Nemec prizadeva, da bi nas ponemčil, da bi dobil v svoje roke naše rodovitne dežele, in vendar še živi slovenski rod. Marsikaj je nam že ugrabil Nemec; milijoni naših bratov so se potopili v nemškem morju, mi pa kljub temu še živimo in se še ne udamo. Naša sveta dolžnost je, da obdržimo te krasne slovenske dežele v svoji oblasti, da jih ne prepustimo našim sovražnikom, ki si jih takorekoč že laste.

Naša dolžnost bodi, čuvati te od pamtiveka slovenske pokrajine, in zakličimo nasilnim Nem-

cem: Roke proč od naših dežel, v katerih ste Nemci samo naši gosti! Če se naši sovražniki rede in žive od naših slovenskih žuljev, če izkoriščajo našo zemljo in uživajo več pravic kakor mi, potem mislimo, da so s tem odpravljene. Da bi nas pa osleparili za zemljo naših očetov in pradedov, za to Slovenci nismo in ne smemo biti. Slovenec bodi na svoji zemlji svoj gospodar! Toda nemška nesramnost pljuska z visokimi valovi predrzno ob naše slovenske meje. Zdi se nam, da so na naših tleh naseljeni tuji čisto pozabili, kdo da je tu gospodar, in kdo samo gost. „Kmalu vam bomo zvezali jezike,“ to je njihova parola in nobeno sredstvo jim ni podlo dovolj, kadar se gre za to, da bi dobili naše občine, naša mesta v svoje roke. Tu se morajo vendar vsakemu razumnemu človeku odpreti oči in nehote vsiliti vprašanje: „Zakaj pa ti ljudje, ki so prišli iz vseh krajev pred Donavo in za Donavo, tako stremijo za tem, da bi nas dobili v oblast, da bi nas potujčili?“ Gotovo ne na svojo škodo, nego v svoj prid. Če je pa to njim v prid, je nam gotovo v škodo! In če se Nemci tako brigajo za svojo korist, zakaj bi se pa mi ne brigali za svoj blagor in nastopili proti njim ravno tako, kakor se drznejo oni proti nam?

Zdramimo se, Slovenci, in ne dajmo, da bi se tujec norčeval iz nas, češ: mi delamo, Slovenci pa spe. Ne dajmo, da nam vzame tujec naš dom, naše otroke, naš jezik! Zavedajmo se, da smo Slovenci, da smo sinovi krepkega naroda, ki ga nima para na svetu! Veliki narodi

Slovenci! Zahtevajte v vseh gostilnah „Slovenskega Štajerca“!

Takih gostiln, kjer ni „Slovenskega Štajerca“ na razpolago, se ogibajte!

so izginili z zemeljskega površja, mi Slovenci pa še živimo!

Pravijo, da kogar Bog ljubi, tega tepe. Če je to istina, potem mora Bog neskončno ljubiti slovenski narod, kajti ni dovolj, da je poslal nad nas samo Nemce, Italijane in Ogre, ne, tepe nas še z drugo, mnogo nevarnejšo šibo: z odpadništvom in izdajstvom. Noben narod nima v primeri z nami toliko odpadnikov in izdajalcev, kakor ravno slovenski narod. Kakor okuži ena sama garjeva ovca celo čredo ovac, tako okuži en renegat celo vas, celo občino, cel okraj. Za judežev denar so se prodali izdajalci nemškemu narodu, za katerega sedaj delajo. Nemec, če tudi je naš sovražnik, je kolikor toliko vreden spoštovanja, slovenski renegati, slovenski izdajalci pa niso vredni, da se jim pljune v obraz.

Renegat je pa tudi nevarnejši kakor Nemec, ker ima kot domačin pri nerazsodnem ljudstvu vedno več ugleda kakor kak privandran Nemec. Njemu je mnogo lažje spraviti nevedne kmete v nemčurski tabor, ker v svojem hinavstvu večkrat zatrjuje: „Jaz sem tudi Slovenec.“ Nesramnost slovenskih izdajalcev je toliko, da se predrznejo v zadnji številki Ornikovega „Štajerca“ zatrjevati: „Štajerc“ nikdar in nikdar ni hotel ponemčiti slovenskega ljudstva! Saj smo ravno to Ornikovemu „Štajercu“ tako temeljito dokazali, da vsakdo takorekoč lahko prime z roko, kdor bere vse številke „Slovenskega Štajerca“. Ali misli Ornik in njega vredna sodruga, da je slovenski kmet še vedno tako zabiti, da bo zapal njegovemu „Štajercu“ in njemu, Orniku, tistemu Orniku, ki je član nemške nacionalne stranke? Ali bo morda nemška nacionarna stranka rešila slovenskega kmeta? Tisti temni časi, v katerih so ribarili Ornik in njegovi sodrugi so minuli in se ne povrnejo nikdar več. Svita se dan na jugoslovanskem obnebu, ki nas spominja na leto 1573., ko je slovenski, hrvaški in srbski kmet skupno zagrabil za sekiro in vile ter pobil svoje nemške in mažarske trinoge. Slovenski kmet se je začel po vseh deželah zavedati, zato je naših sovražnikov strah! Mi pa kličemo: Naprej, do samostojnosti!

Spustimo par ponemčevalnemu stroju!

Tako kot ravnaajo Nemci s Slovenci je mogoče ravnati le z brezpravnim narodom. Ves ponemčevalni stroj

dela s polnim parom, da bi izpodrinil slovenski jezik na vseh koncih in krajih, a naše občine se dozda niti ganile niso, da bi temu stroju spustili par v zrak ter mu zadušile ponemčevalno gonilno moč. Nemške dopise in nemške tiskovine so dozda s slepo pokornostjo prejemale in reševale — seveda sprejemati jih morajo, a imajo pravico jih takoj vrniti z naznanilom, da se ne morejo rešiti, ker niso pisani, oziroma tiskani po slovensko — misleč, da so dolžne vse slepo izvršiti, kar jim ta ponemčevalni stroj nalaga. Slovenske občine so po nekod zagazile v krivo misel, da se morajo Slovenci povsod nemščine samo zato učiti, da bodo razumeli nemške dopise, a ravno narobe je res. Slovencem se morajo od vseh uradov določiti le slovenski dopisi; kajti slovenski jezik ima po postavi ravno tiste pravice in tisto veljavo kakor nemški. Naše občine lahko za veljavo slovenskega jezika mnogo več store, nego državni poslanci. Treba se je le zjediniti in pogovoriti na shodu županov, kakor so to storili župani ormoškega okraja, ter storjene sklepe tudi izvršiti in se z nobeno grožnjo dati pognati v kozji rog. Misel o shodih županov naj postane v vseh okrajih meso in kri; šele potem se bomo smeli smatrati za zaveden in pravno-veljaven narod, dokler tega ne storimo, nas bodo vedno smatrali za manjvreden in brezpraven narod. Odločitev tiči v nas samih, a ne v Nemcih, oni se bodo namreč morali v prihodnje ravnati po naši odločnosti ravno tako, kakor so dozda našo mlačnost, zaspanost in nezavednost uporabljali za par svojega ponemčevalnega stroja — ravnali so se po nas.

Dopisi.

Iz Šoštanja. (Zakaj so bile volitve razveljavljene?) Kakor se je v listih že poročalo, je c. kr. štajersko namestništvo volitve v občinski zastop Šoštanj razveljavilo in se je v nekaterih nemških listih tudi že poročalo, da je dalo povod k temu postopanje slovenske volilne komisije. Takoj po volitvi se je pisalo, da so se godile grozne nerednosti, da so se volilci siloma zadržali, da so bili opravičeni volilci zavrženi, da se politična oblast vkljub protestu od nemške strani ni pobrigala za vzdrževanje reda in miru.

Danes smo v prijetnem položaju poročati na podlagi oficijelnih dat, zakaj se je vlada čutila prisiljeno volitve razveljaviti:

Neka Ana N. je bila vsled ovadbe čevljarja Mack obsojena zaradi prestopka tatvine z obsodbo okraj. sodišča v Šoštanju od 7./4. 1904 na 5 dnevni zapor. Nemci so zahtevali, naj se ta volilka iz imenika volilcev črta, a reklamacijska komisija temu zahtevku ni mogla ugoditi, ker dotična razsodba z ozirom na vloženi vzklic ni bila pravomočna.

Pri prizivni obravnavi dne 19./5. 1904 bila je razsodba prvega sodišča potrjena, vsled česar se je imenovana volilka v smislu §. 3 vol. reda iz imenika uradno črtala.

To in le to uporabila je visoka vlada kot razlog za razveljavljenje šoštanjskih občinskih volitev, katere so po celem slovenskem Štajerju vzbudile toliko pozornosti.

Iz Čadrama. Iz našega kraja pride redkokdaj kak dopis v slovenske časnike. Zato smo se namenili, da pošljemo prvi dopis našemu vrlému «Slovenskemu Štajercu». — Gotovo je še marsikakemu Slovincu znano, da so se v prejšnjih časih ob raznih slavnostih zasajale po lepi slovenski deželi naše slovanske lipe. Tudi pred čadran-ko šolo je stala taka spominska lipa, ki se je bila usadila ob priliki neke šolske slavnosti v spomin srebrne poroke našega cesarja. Gotovo se bode še marsikdo, ki je bil takrat navzoč, spominjal na besede nekega govornika, ki je med drugim dejal: «In ko že izmed nas nobenega več ne bo na svetu, bode ta lipa slovanska še vedno stala, ter bode spominjala naše potomce na današnji slavnostni dan . . . » Toda prišlo je drugače. Iz nemčurskega gozda je pribučal vihar, ki nam je odnesel uže marsikak spomin na lepe minule dni. Tudi našo lipo je odnesel, mesto iste raste sedaj trnje. Tako je bil sklenil naš slavni nemčurski šolski svet, ki ni mogel videti slovanske lipe, radi česar jo je dal podkopati. Vi pa, možje slovenski, pokažite pri bližajočih se občinskih volitvah, da vas ne omaje noben nemčurski vihar. Vsi volilci, ki spadate v oplojniško občino, pokažite pri prihodnjih občinskih volitvah, da ste tukaj vi gospodarji, pa nihče drugi!

Iz Šoštanja. Kakor je vobče znano, živimo v vedrem boju s pristaši «giftne krote», katerim je na tem ležeče, da dobe občinsko gospodarstvo v roke. Na vse načine poskušajo omajati šoštanjski korondači steber slovenske trdnjave in upajo s pomočjo nekaterih uradnikov na zmago. Zvedeli smo iz ust «Jean Stulie», po domače Janez Štuler, doma iz Jezera na Koroškem, da pade v 2 mesecih občinsko gospodarstvo v nemško žrelo in je zastavil, ker se mu je to ugovarjalo, svojo glavo. Mož sodi prejkone po samem sebi in misli, da bomo v našem gospodarstvu napravili isti konkurz, kakor ga je že on nekaterikrat in kakor ga njegovi pristači kaj radi napravijo.

Ne čudimo se taki trditvi, ako pomislimo, da je Oplustil, znani davčni nadzornik od dne 24./3. 1904. novo krščen na ime «Schwindler» in pozneje tudi na «kreaturo», zopet na delu za pridobitev občine v nemčurske roke.

Navedemo slučaj, ki se je dogodil dne 7. prosinca 1905., ko je slovenski stranki pri zaslišavanju glede obdačenja izrazil, da ni potreba za leto 1904. naznaniti dohodkov, ker mu ne bode davka predpisal. Res srečni bi bili, ako bi nam ne bilo potreba davkov plačevati, ker pa postava to zahteva, upognemo se isti ter javljamo davku podvržene dohodke.

Uradnik, katerega dolžnost je, kolikor le možno, državi preskrbeti dohodkov, zabranjuje obdačenje le iz vzroka, da bi pridobil slovenski trg nemčurjem v last. Ni zadosti, da se naše pravice povsod kršijo, skuša se še nam na podli in talotarski način vzeti gospodarstvo. Naša potrpežljivost je prikipela do vrhunca in skusili bomo na dostojnem mestu pojasniti dejstva različnih c. kr. uradnikov. Slednjič pripomnimo, da se trosi po Šoštanju govorica, da bode držav. pravnik namestnik nemčurski čevljar P. Mack, kateri je znan kot prefriganec in pijanček prve vrste. O njem ve neki Belovoški kmet povedati, kako se podpisi na javne listine brez vednosti dotičnega pri-

dobe. Ni toraj boljšega zastopnika za namestnika državnega pravnika, kakor je moč s takimi lastnostmi.

Iz Dobove pri Brežicah. Res čudne reči se gode na tleh naše domovine. Mi farani dobovski smo sicer pošteni, le župan in veliki nemškutar Gerjevič mislita vso pokrajino izročiti nemškemu hujskačem v posest. Prvič radi svoje neumnosti, drugič radi svojega vzornega gospodarstva ter «bicikelfabrikacije». — Evo en slučaj!

Zalostna vest se je razširila po naši okolici, da je neki župan Zajc svoje odbornike prevaril in ti so mu v nevednosti podpisali neki sejski zapisnik, s katerim je potem Zajc poklonil brežiškemu hujskačem nemškemu nadučitelju in fajerberkarju Engelbertu Hinterholzerju in notarju Germanu Wiesthalerju «časno občanstvo». — Zakaj neki? Zato, ker je doletela župana Zajca ta milost, da je smel pri zidanju brežiškega «dajcheima», po domače «Pufstein» tlakovati. Še zdaj se vidi županu rdeči prah na škornjih, ko je vozil opeko za «Pufstein». Drugi trde, da bo izdal Wiesthaler slovensko gramatiko, kjer bo črno na belem, da ima Zajc zato tako dolga ušesa, da se lahko zanje prime, kadar se pase na blagu slovenskega naroda. Hinterholzer je držal bučico, ko ga je nek Grman v vojašnici v Zagrebu s sabljo natolkel, to je mogoče za sluga za občiro Veliki Obrež? Menda vadijo nadepolnega sinčka župana Zajca v Tepinju; tudi malo verjetno, ker bi bil Hinterholzer sam tepen.

Z neko brizgalno so nemškutarji Dobovčanom oči izbrizgali, vse je torej slepo in k nesreči gluho za vsako pošteno besedo. Davkoplačevalci Velikega Obreža, vi pa pustite tako sramotiti vaš slovenski značaj; ni vam znano, da so se na vaših tleh vaši pradedje borili zoper svoje sovražnike, zdaj pa še ponujate sovražnikom slovenskega naroda orožje, na stroške naše občine! V 20. stoletju se sme nekaj več odločnosti od vas zahtevati, kakor ste je, do sedaj pokazali.

Poučujte se medsebojno o vaših pravicah, ne zakrivajte vaših slabih lastnosti, ne jemljite v roke, kar ni vašega; proč torej z nemškutarijo, proč s «Štajercem» in njegovimi kramarčki! Zajc se bo že kesal, Gerjevič je uže na potu pokore, da bi le ne bilo prepozno. Poglavitna stvar cele te komedije je, da župan Zajc ni zmožen «časno diplomo» nemškemu gospodom sestaviti. Slučajno mi je prišlo neko pismo gospoda Zajca v roko, ki je sestavljeno v «musterdajč» — — «ich und ganze gnuajda lauter, schweine Haimische ras, Aus fur gštaded. — — Zajc».

To pismo v originalu bi bilo gotovo izvrstno zdravilo zoper otekline, s tem bi si očka Zajc več pridobil kakor pri Pufsteinu. Ta zadeva ni še končana, mi hočemo diplome nazaj!

Od Device Marije v Pušcavi. Tudi v naši fari si, dragi «Slovenski Štajerc», že precej poznan, zlasti v občini Činžat. Če prav nimaš še sedaj mnogo naročnikov, te vendar kaj radi prebiramo, ker tako vrlo in neustrašeno nastopaš proti našim narodnim sovražnikom. Tudi tukaj imamo takšnega narodnega sovražnika, namreč ptujskega «Štajerca» ali bolj inteligentno imenovano «ptujsko gnusno krito». Hvala Bogu, da nima več toliko naročnikov, ter jo bo v kratkem dragi «Slov. Štajerc», izbačil iz Pušcave. Naročeno je na «Štajerca» par kamnolomskih delavcev, katerim je ta «krito» že popolnoma zmešala pamet, da

so se udali raznim hudobijam. Po nedeljah vidiš te »krotarje« od šnopsa pijane tavati okoli, ki še nazadnje kaj radi z nožem pokažejo svoje mojstrsko delo. Nadalje je naročeno še par podivjanih fantov, katere ima ta »ptujski hudič« že popolnoma na svojem »kampelnu«, kateri so sposobni za vsako svinjarijo ter sploh kot znani puščavski falotje. Pa saj je tudi »ptujski Štajerca« list falotov, glasilo šnopsarjev in morilcev, potem seveda ni čuda, da so njegovi pristaši sami izprijeni ljudje. »Ptujski Štajerca«, bodi ponosen na svoje krdelo te pakaže, mi ti je čestitamo. Zatoraj vidite, dragi bralci, kako potrebno je, da se ptujski »Štajerca« uniči. To pa se bo najhitreje zgodilo, ako širite predvsem in povsod »Slovenskega Štajerca«. Spravite ga v vsako hišo ter sploh, naj stori vsak svojo narodno dolžnost in nemčurski »Štajerca« bo potem kmalu izginil. Torej na delo!

Iz Šoštanja. Nemčurski krčmarji in mesarji se kaj vrlo trudijo, pridobiti slovenske kmete v svoje gostilne oziroma mesnice. Slovenski groši so pač povsod dobro došli. Ako jim pokažemo denar, smo njihovi najboljši prijatelji, takrat nas ti prilizni kličejo očka, mamca, gospod, gospa, ko so pa izpulili nekaj kronc, tedaj pa udrihajo res prav po mesarsko v svoji blaženi nemščini čez nas Slovence. To nam dokaže jasno ta-le slučaj: »V nedeljo dne 22. m. m. prišel je k mesarju z »goljufivo vago« Viktorju Hauke kot zastopniku neke zavarovalnice vrl kmet iz Topolšice. Ta plača zavarovalnino, mesar dene denar v žep in naredi nemško potrdilo za slovenskega kmeta. Na opravičeno zahtevanje, naj mu da potrdilo v slovenskem jeziku, zarohni mesarček nad kmetom: »Ta je pa zopet dohtarjeva, al' Vas je škoda, da se pustite od dohtarja Mayerja tako zapeljati; zakaj vsi v njegov rog trobite, bodite rajši z nami!«

Pošteni kmet, spoznavši nakano nepoštenega mesarja, mu hladnokrvno reče: »Gospod dohtar Mayer še ni nobenega ociganil. Vi pa vsacega, ki je pri Vas le 5 dek mesa kupil.« Kaj ne, mesarček Hauke, ta-le kmetič je bil prebrisan, ta dobro ve, kje se ga ocigani, čeprav le za pet dek, ako kupi samo 10 dek mesa. Ako bi kupil pa le 5 dek, tedaj bi moral iti brez mesa domu, plačati bi pa vendar moral 5 dek, ki jih je nameraval kupiti in iste tudi zahteval.

Viktorček s »krivo mesarsko vago«, sedaj si pa še predrzneš nadeti ime Francelj Pečnikovega hotela. Viki, povej nam, povej, kedaj si ti kupil dotični hotel, da vabiš nas poštene Slovence v »Hotel Hauke zur Krone« na plesni venček. Ti zopet dišijo slovenski groši? Pa saj jih imaš dovolj, ker si nakladaš za volitve toliko davka. Ali se ne bojiš, da bi Slovenci tudi tam zapazili tisto »goljufivo vago« in bi se širnemu svetu naznanilo, da je pošten hotel »zur Krone« dobil v kremplje tisti znani šoštanjski nemčur, ki sliši na ime Viktor Hauke, krčmar in mesar z »goljufivo vago«.

Predno bode nova volitev se še vidimo. Do tistega časa pa tuhtaj, kje boš zopet dobil boljša sredstva za sleparjenje; pri vagi si že pogorel. —ski.

Iz šentlenartskega okraja. Šum volilnega gibanja pri Sv. Jurju v Slov. gor. bije nam na uho celo sem dol k Sv. Lenartu. In to ni čuda! Saj so volitve na vseh koncih pred durmi; in sicer: občinske pri sv. Jurju,

v Partinju in kakor se sliši tudi okrajne bodo bojda v kratkem razpisane. Da pa postaja ta šum vedno glasnejši, krivo je podkopavanje narodne zavesti, od strani tamošnjih nemčurjev, kateri hočejo izkopati s svojim ptujskim glasilom nemčursko jamo, v katero bi radi pogreznili celi naš slovenski okraj.

Seznani ti hočemo tedaj čitatelje »Slov. Štajerca« danes v prvi vrsti z nekim dobroznanim polmilionarjem. Odkod izvira njegovo nakopičeno bogastvo, nam je vsem dobro znano! — Ta nekdanji v celém okraju ugleden, in res tudi vrl narodnjak, dobil je radi svoje nikdar site malhe črno vest, in raje, kot da bi se poboljšal, škilil v svoji lisičji zvitosti po celém okraju, bega volilce proti svojim sobratom Slovincem in zedinjen z nemškutarji hoče zbrati vojsko ter tako naskočiti pri volitvah naš celi slovenski okraj. In ta izmeček, katerega se sramuje že vse količkaj zavedno in pošteno ljudstvo, domišlja si celo priti do poveljništva našemu okraju... V to svrho hoče najpred v nemčurski tabor spraviti vse občine, tudi mu ni preponiževalno se potegovati za županski stol nekje v Partinju, na katerega hoče posaditi celo svojega nekdanjega največjega nasprotnika, kateremu edino se ima zahvaliti za njegov sedanji ugled. — Občinstvo pa hoče stem pripraviti v sramoto. Partinčani pa naj bi se zopet klanjali turškemu paši, in častili v njegovem haremu njegove žene — oha — pastorko in njegovo nikjer enako zalego.

Ker agitacija teh Vam dobroznanih nemčurskih rogoviležev seže celo sem doli k sv. Lenartu, kar se da tukaj premnogokrat opaziti, kličemo vam: Živeli, vrli Slovenci! V boj proti vsem vašim škodljivcem - izdajalcem!

In sram naj bo tega,
Kdor brati se žojim,
Kdor ljudstvo le bega
Ni Slave več sin!

Obmejni opazovalec.

Izpod zelenega Pohorja. Srce me boli, ko zrem to mlačnost, ki vlada tu v tej lepi mariborski okolici. Imamo nekaj mož, ki bude in delujejo za probujo naroda. Vendar dosti jih je med nami, ki se samo kažejo »Slovenca« in to prvič radi kupčije in drugič — ker nekaterim ni ravno lahko se preleviti takoj v »Nemčurja«.

Pojdimo nekoliko danes iz Maribora po tržaški cesti preko Drave proti jugu. V lepi prijazni vasi Hoče, kjer se lahko pomudimo pri narodnem in zavednem krčmarju gospodu Rojku, — ki naj bode marsikateremu še naših »tesnosrčnih« mož za vzgled. Čast Vam, g. Rojko — neustrašeno kažete vsakemu privandrancu, — da tod biva naš — slovenski rod! In to nam kaže naše časopisje in užigalice vrle družbe sv. Cirila in Metoda, koje so pripravljene po mizah za vaše goste. — Tako je prav!

Hoče se prebujajo, čast gre vrlim narodnjakom. Le skromno željo imamo: ustanovite kako društvo, v katerem naj se zbira naš narodni cvet!

Pojdimo po lepi poti dalje proti — tužni Sli vnici. Kako človeka milo gane, ko pride v ta del našega lepega pohorskega vznožja. Toda kaj hočemo. Saj še tam v onem lepem poslopju, kjer se blišči na cestni strani z zlatimi črkami tako izzivajoče »Volksschule«, tam zadaj pa skromno čepi nad vrati, seveda ne z zla-

timi črkami «Šola», kjer naj bi se naša mladina učila materine govorice, občujejo, kakor smo zvedeli, nekateri gospodje in gospice v — blaženi nemščini. No, seveda tuptam se že še čuje v našem zaničevanem jeziku. Mladina, kakor sem zvedel — zna kaj izvrstno nemščino, kar bode najboljši dokaz ta, — da pozdravlja iz šole gredoča, mimo se vozeče kolesarje z hajlanjem. Jeruzalem — Jeruzalem!

Zdaj pa pot zopet pod noge in hajdi v Račje, od koder se lahko peljemo za šest grošev nazaj v Maribor. Časa imamo dovolj, če en vlak zamudimo — pa počakamo drugega. — Pomudimo se torej nekoliko v tej vasi. Koj, ko pridemo sem od Slivnice, zagledamo napis «Schneidermeister». Oho, kaj smo tudi tu že «tajč»? Ko gremo mimo, se lahko ozremo in — oho, tu pa stoji na drugi strani «krojač». Zdaj pa res ne vem, kaj smo? No, tolažim se, da mož misli tako-le: Če pride Nemec iz Maribora sem, bo mislil, da je tod vse «tajč», a ko se bo vračal, bode videl šele svojo prevaro. Jaz pa mislim, da bode oni krojač mojemu svetu veroval: Spravite ono tablico kam pod streho, ali pa napišite samo slovenski, saj ste Slovenec, kakor sem zvedel — in Nemcev naroča pri vas dela 000.—

Hej, to pa to, — saj so res Račje nemčurske. «Spiritus-Presshefe Fabrik, Gasthof zur Post, Möschls Gasthaus, Freiw. Feuerwehr.» No, pa koliko je nemčurjev tu? Sami privandraci, katerim diši naš slovenski kruh. Povprašal sem in zvedel — da i tu ni nobenega narodnega društva. Ali ni nobenega moža, — ki bi začel delovati, ali hočete zaspiti — spanje pravičnega? Na noge!

Predragi, med potom smo obiskali par gostiln, a zdaj, ko sedimo v vozu tretjega razreda, — se lahko pogovorimo še kaj. Si videl kje slovenski list? Da, v Hočah, a potem je bilo fuč. Poznam pa nekaj gostiln, koje sva obiskala, te naročajo tudi «Slovenca», «Domovino», «Gospodarja», «Slov. Štajerca», — a skrivajo jih tam v kuhinji, — ali pa jih ima gostilničar v spalnici — v kaki nočni mizi zaprte, da bi ne razžalili gospoda — nemčurja. Slovenec mu je deveta briga, on si misli, saj zna nemško, — naj bere «Tagespost», «Marburger Zeitung» in druge take cunjel!

Zdaj povemo vam, gospodje gostilničarji, nekaj: Zadrževamo odločno, da nam daste naše liste in sicer ne samo v kuhinji, — v sobo za goste, v ono posebno sobo, kjer se zbira 3% nemčurjev in 97% Slovencev. Nočete pa tega in se še branite, kličemo vam: Izdajice! hinavci! Mi vas bomo imenoma priobčili, da se vas bode naše ljudstvo — ogibalo. Mariborska okolica — pokaži — da smo na naših tleh — in da ne odstopimo niti za ped od svojih zahtev. Vam mlačnežem pa kličemo: Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!!

Iz Šmarij pri Jelšah. Johann Zebe, posestnik in po naključju tudi župan v Zg. Hočah, je poslal tukajšnji trški občini uraden dopis pisan, kakor si od slovenskega župana, ki nemški ne zna, drugače msiliti ni, v blaženi nemščini.

Radi kuriozitet ga hočemo v celoti javnosti privočiti. — Glasi se tako-le: «Löbliche Gemeinde Amt in St. Marhein. N. N. zustendieg laut Dieenst Boten Buch

Nr. 10 Nach St. Mahrein Wahr bei mir als Halter Knecht und ist am 27. December 1904 in Kierche gegangen Und Hatt Vom meinem Sohn einen Rock Miet Gechabt Und dann Nichtz mehr zu rieck gekomen. Deshalb glaube ich dass ehr gewiess in der Gemeinde sich jetzt auf Halten thut Weil ehr keinen dienst Bohten buch mitt hatt deshalb biette ich Löbliche gemeinde Schreiben sie im Ehr Solte zurick kehren und den Buch abholen und mindestens zwei monate zu dienen Sohnst werde ich mit K. u. K. Zandarmarie for Führen Lassen. Gemeinde Amt Ober Köttsch am 16. Jänner 1905 Gemeinde Vorsteer Johann Zebe G. V. und besietzer.»

V celem 119 besedi obsegajoč dopis ne šteje nič manj ko 64 napak.

Slovenski župani, dopisujte vendar v jeziku, katerega razumete in ne smešite se po nepotrebnem!

Iz Okoslavca pri sv. Juriju ob Ščavnici. Ni bogsi-gavedi kako znamenita naša vas, vendar pa je predlanskim naredila lep korak naprej, ko so nasi zavedni možje in fantje osnovali ognjegasno društvo s slovenskim poveljem in to takorekoč na skrajni slovenski meji. «Krotina poveljnika» Bračko in njegov ponižen Klobasa sta sicer na vso moč delala na to, da bi imeli nemško povelje, ter nam obljubovala jako velike okrajne podpore. A mi smo ostali zvesti materi Slavi, akoravno, — čujte in strmite, nam je dal okrajni zastop celih — 20 K podpore. Pa navzlic temu je med našimi možmi toliko gospodarjev, med njimi celo župan, kojemu je lani žal bilo, da je slovenske tupače volil v okrajni zastop, koje vodi ali se dajo voditi od denarja in vina jabolkovega in slivovega trgovca ter najzvestejšega Bračkovega sluge Klobasa.

Nekdaj je bil ta možicelj mlinar na očeslavskem mlinu ter muzikant na harmoniko. A ni se mu dopadlo. Odšel je na tuje, a vrnil se bogat (?) nazaj ter si kupil lepo posestvo ter postal gospod in še celo imeniten in vzoren nemškutar. Njegove zasluga je sicer, da se peča precej uzorno z amerikansko trto, — a kar je največ vredno, da si dela velikanske zasluge za nemškutarska nebesa. Ni je jedne volitve, bodisi državno-, deželnozborske ali okrajne, ali bodisi občinske volitve, da bi on ne delal z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi za Bračkovno in nemškutarsko stranko. Pri občinskih volitvah pa ima posebno veselje, ako ravno si sam ne upa zasesti županskega stolca. Na dan volitev si rad naprosi delavce, koji so volivci, jih plača in napoji z dobro kapljico, — potem pa hajd na volišče!

Neko posebno veseje pa ima ta možicelj s ptujskimi krotami. Več Okoslavščanov je sprejelo to dušno hrano od njega, katerih imena pa za sedaj zamolčim. Omenim le Sirjakovega Matjaša ali Rihtariča, kojega je Klobasa tudi nacotal s svojim evangeliem. Kakor se čuje, se je možu začelo svitati. Še nedolgo temu je namreč dejal: «To se mi pa zdaj že vse preneumno zdi, kar ta «Štajerc» piše! In zdaj me je še Klobasa nagovoril, da sem dal «Štercu» v Ptuj 10 K podpore, h kojim je pridjal Klobasa 30, kapelski Hausmann in orehovski Bračko vsak po 30 kron. Tako torej pobirajo poturice v našem okraju bore kronice, da jih odpošljejo slavnemu generalisimu «ptujске krote», da bi njim še

vsaj pred terminom ne bi crknila, ter še mnogo Slovencev spravila ob najsvetejša čustva, namreč ob narodnost in vero. Obrnite tedaj, vsi možje v Okoslavcih, renegatu Klobasi hrbet, in pokažite, da ste značajni in pošteni Slovenci, sicer bi se vam moglo tako zgoditi kakor Klobasi, ko je pred leti mislil zadnjikrat cerkev obiskati, da je namreč vruga srečal! Toda dovolj za sedaj!

Rusko-japonska vojna.

V Mandžuriji se vsak čas pričakuje odločilne bitke. General Kuropatkin je brzojavil 25. m. m. v Petrograd, da je začel na desnem krilu ofenzivo. V isti brzojavki se tudi zatrjuje, da so Rusi zasedli Kajlatozo in Kajgutajo. Dopisnik Reuterjevega urada pa poroča iz Kurokijevega tabora:

Grozovito grmenje topov se je 26. m. m. ves dan neprestano slišalo iz zapadne fronte. Kakor vse kaže, se je že pričela velika bitka. Po semkaj došlih vesteh so Rusi na levem japonskem krilu prekoračili reko Hun. Japonska armada je vsled tega pričela z ofenzivo.

Iz Mukdena pa se dne 27. t. m. brzojavlja: Pričela se je velika bitka in na vsi fronti divja najljutejši boj. Izgube na obeh straneh so velike, zlasti v centru se je že vnel boj mož proti možu.

Brzojavka generala Kuropatkina z dne 27. m. m. pa pravi: Po poročilih, ki so mi došla to noč, je bil japonski protinapad proti našim vojem, ki so navalili na sovražnikove pozicije pri Sandepu, odbit. Naša konjenica je manevrirala proti levemu japonskemu krilu in nato napadla Japonce za hrbtom. Ob 10. uri zvečer je naša armada s pomočjo saperjev po ljutem boju premagala vse umetne ovire in vdrla v veliko, močno utrjeno vas Sand pu. V tem boju so Rusi izgubili 45 častnikov in 1000 mrtvecev in ranjencev. Ujeli so 102 Japonca in uplenili mnogo živil, orožja in streljiva.

Baltiško brodovje pod poveljstvom admirala Roždestvenskega je baje že imelo hud boj z japonskim brodovjem. Tako vsaj poročajo angleški in nemški listi. Med drugim poroča »Lokalanzeiger« sledeče: V ruskih pomorskih krogih se vzdržuje vest, da se je vnela med admiralom Roždestvenskim in japonskim brodovjem pomorska bitka, v kateri so Rusi zmagali in potopili Japoncem eno oklopnico in dve križarki. Koliko je na tem resnice, sedaj ne moremo še vedeti. — Admiral Roždestvenski bo na Madagaskarju počakal še tretjega baltiškega brodovja, ki je že skoro pripravljeno na odhod.

Spodnještajerske novice.

Notarjem v Gornjemgradu je imenovan g. Avgust Drukar, notarski kandidat v Ljubljani.

Nesreča v Trbovljah. Dne 26. m. m. okoli dveh popoldne so šli rudarji iz jame, da jih nadomestijo drugi. Nekaj jih je prišlo na mesto, kjer so se bili vneli plini. Vsled silnega smrada so takoj nezavestni popa-

dali na tla. Ko so šli drugi rudarji v dotični rov, so opazili na tleh ležeče tovariše. S smrtno nevarnostjo za lastno življenje so jih izvlekli na zrak. Pet je bilo mrtvih, sedem je bilo samo omamljenih, od katerih je pa eden tudi uže umrl. Preiskali so vse jame, pa mrtvih niso več našli. Ponesrečenci so večinoma s Kranjskega, le Valentin Valenčak je iz Trbovelj.

Trdna žena. Koncem minulega leta je šla iz Planine drvarja Paumgartnerja žena v Oplotnico tri ure hoda po živež in si tam naložila 30 kg teže. Ko se vrača in preide dve tretjini pota, je povila v gozdu deklico, in kaj stori? Zavila je dete v predpasnik, vzame tovor na rame in tako pride domov. Drugi dan je nameravala otroka sama nesti h krstu, a mož ji ni privolil.

Požar. Dne 21. prosinca dopoldne je upepelil ogenj hišo in gospodarsko poslopje peku in gostilničarju Berghausa na Zgor. Polskavi prav do tal razen zidovja. Zgorelo je vse razen živine in vina. Pogorelec je bil zavarovan za 13.000 kron, škoda pa je še večja.

Požar. V nadeljo, dne 15. p. m. zvečer je začelo goreti v gradu na Dornovi. Pregorel je že strop v sobi, a k sreči so isti večer imeli dornavski gasilci plesni venček ter so takoj odhiteli k pogorišču. V kratkem času je bil ogenj pogašen. Da niso bili Dornavčani takoj na licu nesreče, bi bil grad pogorel.

V konkurz je prišel trgovec Wegschaidner v Ptuj. Oho, ta trgovina se nahaja v Bismarckovi ulici nasproti »giftne krote«. Ni li to značilno?!

Pet oseb je umrlo v eni hiši in v teku enega meseca posestniku Antonu Pilko-tu v Dolu, župnije šmarške. Najprej mu je umrla žena in kmalu potem zaporedoma štirje otroci.

Ponesrečil se je v rudniku Ojstro pri Trbovljah rudar Jernej Ramšak. Skala ga je popolnoma zmečkala. Ponesrečeni zapušča vdovo.

Trojčke je povila žena najemnika Skaza v Račah dne 17. p. m. Vsi trije so čvrsti fanti.

Ogenj je napravil v Grobelnem v mlinu in na žagi inženjerja g. Lebiča veliko škodo.

Zadušila sta se v Stanovnem, fara Vel. Nedelja, brata sodarja Jožef in Ivan Kosi 25. m. m. V svoji delavnici sta bila zvečer močno zakurila, zaprla sta peč in potem zaspala. Zjutraj sta bila oba mrtva.

Smrtna kazen morilca Andraža Majcena, ki je na tako silni način umoril deklo Pozeb ter bil zaradi tega obsojen na vešala, se je spremenila v dosmrtno ječo, poostreno s trdim ležiščem in temnico vsakega leta na dan obletnice umora.

Raznoterosti.

Prošnja našega upravnistva. One naše cenj. naročnike, ki so se lansko leto že v pričetku izdajanja naročili na naš list samo za pol leta, obveščamo, da je sedaj naročnina že potekla, in jih uljudno prosimo, da svojo naročnino ponove, sicer bomo primo-

rani list ustaviti, ker lista ne damo na upanje nikomur. Mi smo svojo dolžnost storili, storiti pa nam bo mogoče še več, ako tudi naročniki ne zanemarijo svoje dolžnosti.

Kdor se sedaj hitro naroči na naš list, dobi še pet številčk lanskega leta brezplačno. Več kot nas bo, tem preje bomo zmagali.

Ljutomerski okrajni zastop je bil sklican na dan 22. m. m. na sejo. Ta seja se ni mogla vršiti, ker je izostalo vseh 15 nemčurskih članov, in vsled tega ni bila seja sklepčna. Vzrok temu postopanju nemčurtarskih članov je bil ta, da je bilo na dnevnem redu tudi sklepanje o ustanovitvi kmetijske sole. Nemci in nemčurji slovenskemu kmetu še strokovnega pouka ne privoščijo. Menda se boje, da bi slovenskega kmeta ne mogli več tako dreti in goljufati, kakor delajo sedaj.

Čriček iz Brežic. Gospod jajčji baron, dovolite mi, da Vam eno zapojem, sicer mi še strune ne »štímajo« pa nič ne de, bode že drugič bolje slo! Ni res? (Šusterbas naprej. —)

Franci iz Brežic se je k slo držal, čri-či,
Ko ga je naš list polasal; čri-či,
A ni ga lasal, ampak žgetal! čri-či.

Al' Franci misli: to nič ne st'ri, čri-či.
Pes v vodo skoči se namoči, čri-či
Ko pa vun pride, se pa posuši! čri-či.

«Čeravno Slovenci črez mene so vsi,» čri-či,
Jajčar si misli, to tud nič ne st'ri; čri-či,
«Al' škoda, škoda, moj žep se prazni!» čri-či.

Dnevi in leta mirno teko; čri-či,
Pride čas, ko Vam zapoje, čri-či,
Za vašo rodbino žalo-žalostno čri-či.

Prvi kmeje bodo peli-peli čri-či
A mestjani bodo nadaljevali čri-či
Črički s čričkom pa končali — — — — čri-či.

— — — — doloso erne vestril orate — — — —
re kvesta tim paze,
jajčar ima mrzle tace — — — — čri-či, čri-či.

Ali imate zadosti črička, gospod derektor »Pufsteina«, ali dobim kaj za božičnico? ali hočete mogoče še več? naš čričk, jaz čričk in pa sosedov čričk vsi trije vam še dober »kvartet« napravimo, posebno pa zdaj, ko se je naša »saison« pričela in potem tudi ne nehamo, dokler ne vržete puško in meč v vrbino, in dokler se ne poberete, od koder ste privandrali in zastupili celo brežko mesto s svojim nemčurstvom in svojimi vrlimi pritepenci, kateri vam služijo kakor psički lovcu (drugikrat po imenu.) Čri-či čri-či — — — —

Pri občinah leže ključi do zaprtih pravic slovenskega jezika. Predsedništvo c. kr. okrožnega sodišča v Celju je razposlalo na vse občine samonemške imenike porotnikov za leto 1905. z ukazom, naj župani vsako izpremembo porotnikovih razmer, ki bi ga storile nespособnim za ta urad, ali če bi ga poklicali k vojaški dolžnosti, naznani predsedništvu. Ker ta nemški imenik ne ustreza pravicam slovenskega jezika, so ga nekatere občine vrnile in vložile pritožbo na deželno nadsodišče v Gradec ter zahtevale slovenski imenik in ukaz v slovenskem jeziku. Odpirajte duri slovenskemu jeziku v vse

urade! Naše občine imajo ključe do durij vseh uradov v rokah. Prosimo torej, odprite nam jih!

Slovenske občine — mogočen varuh pravic našega jezika. Gosposka na Štajarskem je slovenskemu jeziku močno sovražna, vse hočejo imeti po nemško, kakor da bi bili mi zaradi nje na svetu, a ne ona zaradi nas. Tako ne sme dalje iti, če mora ljudstvo davke plačevati in dajati svoje sinove v vojake, mora mu gosposka dati vse pravice, katere mu je cesar s svojo ustavo dal. Cesar priznava slovenskemu jeziku veljavo v vseh uradih, njegova gosposka pa ne; zato je potrebno, da jo vedno in povsod opozarjamo na postavo. Prav veselo znamenje se kaže v ti zadevi na Štajarskem, kjer so začeli nekateri župani vračati nemške dopise cesarskim uradom ter zahtevajo slovenskih. Med temi se odlikuje župan občine Kokarje, ki se ni hotel vdati nobenemu pritisku, da bi obravnaval nemške tiskovine, temveč je zahteval slovenske. S tem je pokazal, da nam v jezikovnem oziru nimajo uradniki ničesar zapovedovati, temveč oni se morajo ravnati po naših pravicah. Jednako so tudi nekateri duhovniki vrnili sodišču nemške tiskovine. Najlepsi izgled zavednosti svojih pravic pa nam dajejo vsi župani Ormoškega okraja, ki so sklenili vse nemške dopise cesarskim uradom vračati ter zahtevati slovenskih. Tako naj ravnajo vse naše občine, potem bode naš jezik dobil tukaj svojo postavno veljavo in vlada bode morala skrbeti, da nam bode nastavljala slovensčine zmožne uradnike, a ne nemških kričočev, ki sovražijo slovenski jezik in našo narodnost. Tem načinom bodo prišli naši sinovi lažje do državnih služb, katere so dobivali dosedaj po Slovenskem oholi Nemci.

Občine so v prvi vrsti poklicane varovati veljavo in pravice slovenskega jezika, a dokler bodo one po veliki večini molčale, dotlej ni misliti na izboljšanje slabih naših razmer, saj pravi pregovor: Stojč mlin in molčč jezik ne koristita nič. Na delo torej, slovenske občine, za narodove pravice. Nemške dopise in nemške tiskovine vse nazaj ter zahtevajte v smislu člena XIX. državne osnovne postave z dne 21. grudnia 1867. slovenske.

Zunanje novice.

Krvavi nemiri na Ruskem. Dne 19. prosinca so obhajali Rusi praznik »blagoslovljenja vode«, t. j. naših sv. Treh kraljev dan. Slavnosti v Petrogradu se je udeležil tudi car s svojim dvorom. Koncem svečanosti so zagrmeli v čast carju topovi, od katerih je bil eden nabit mesto s samim smodnikom, s kartečami. Kako so prišle kroglice v top, je sedaj nepojasnjeno. En policist, ki je stal kakih 15 korakov od carja, je bil ubit, dve drugi osebi sta bile ranjeni, šipe na carski zimski palači so bile zdrobljene. Ta strel je bil takorekoč znamenje za splošno revolucijo. Prvi so bili delavci v Petrogradu, ki so pustili delo ter šli na ulico demonstrirati proti vladi. Takoj drugi dan je štrajkalo v Petrogradu 150.000 delavcev. Dne 22. t. m. je bilo vse delavstvo pod vodstvom pravoslavnega duhovnika Gapon na ulici. Šli so pred carsko palačo in zahtevali, naj car osebno sprejme

njihovo peticijo. V tej peticiji se s plamtečimi besedami obsoja vladajoče ruske razmere, zahteva se ravnopravnost pred sodnijo, osebno svobodo, versko svobodo, pomiloščenje vseh političnih kaznjencev, tiskovno svobodo in dolgo vrsto gospodarskih preosnov. Svobodo in srečo ali smrt, končuje peticija; raje umreti kot živeti v sedanjih razmerah! Kakor sledi iz te peticije, ruski delavec ni skromen, če je sploh delavec govoril kako besedo pri sestavljanju te peticije. Nehote se nam namreč vsiljuje misel, da so židje in anarhistički prekucni pognali delavce v ogenj po kostanj za brezdomovinske žide in druge Rusiji sovražne elemente. Da so razmere v Rusiji nezdrave, ve vsakdo, toda na ta način se bo dalo malo ali pa nič doseči. — 100.000 delavcev je šlo torej z dotično peticijo pred carsko palačo. Vojaštvo jim je zastavilo pot ter pozvalo delavce, naj se razidejo, a delavci so odgovorili s kamenjem in revolverji. V naglici je bilo napravljeno več barikad, na katerih se je borilo delavstvo. Ubitih je bilo okrog 1000 delavcev in tudi precej vojakov je padlo. Vse trgovine so bile zaprte. Tudi po drugih mestih, kakor v Moskvi, Odesi, Rigi, Libavi, Kijevu i. t. d., se je delo ustavilo. Prišlo je tudi do manjših prask med delavci in vojniki, vendar tako grozno ni bilo nikjer kakor v Petrogradu.

Za gospo pl. Hervay, ki je baje brez sredstev, da še zdravnike ne more plačati, prirede ta mesec nekatere dramske umetnice na Dunaju predavanja.

Milosrčnost v nemški vladarski rodbini. Nemški listi poročajo: Ko je nedavno nemška cesarica obiskala svojega sina, prestolonaslednika v Potsdamu, pravil ji je o veliki nesreči, da je bil njegov najljubši pes, ki ga je tudi cesarica zelo rada imela, povožen. Med vožnjo na kolodvor je potem cesarica izstopila iz voza ter so ji morali na progi pokazati mesto, kjer je izdihnil priljubljeni pes «Packan». — Neki delavski list umestno pripomnja: Da bi bila nemška cesarica ali kdo drugi iz rodbine Hohenzollernov kdaj poizvedoval, kako je z usodo 200.000 rudarjev ob Ruhri, o tem ni ničesar znanega.

Revolucija v Varšavi. Z dne 31. januarja se brzojavlja: Tu je bukoila revolucija. Delavci so oboroženi z revolverji in imajo dinamit. Na raznih mestih je že prišlo do krvavega boja med delavci in vojaštvom. Zapovednika kozakov je neki delavec ustrelil, da je koj padel s konja. Nato so ustrelili vojniki in ubili 20 oseb. Kolodvor je vojaštvo zasedlo. Tam divja najhujši boj. Doslej je že kakih 600 oseb ubitih ali ranjenih.

Med potjo v Ameriko umrli. Deset ogrskih izselnikov je umrlo na ladiji «Vaterland» med potjo v Ameriko. Potniki so bili slabo hranjeni ter jih je mučila morska bolezen. Iz New-Yorka se poroča, da so nesrečni desetorici opešala pljuča, ker so se po večdnevni vožnji po železnici v Antverpnu takoj ukrcali na ladjo. Tudi hranjeni so bili nezadostno. Morska bolezen jih je nato tako oslabela, da jim niso želodci prenašali ne zdravil, ne jedil.

Ujet defraudant. Ubeglega blagajnika komercialne banke na Reki Karla Bertolija, ki je pokradel skoro 300.000 K, so končno vendar zasledili in ga v Glasgowu zaprli.

Čudno ovce ima neki gostilničar v Londonu. Ime ji je «Niger» (zamorec), rasti je velike in že zelo stara. Ta žival ima vse polno pregrešnih navad. Rastlinski hrani se je čisto odpovedala ter je le razno pecivo, še rajši pa pečeno meso. Zraven pa pije vse, kar ji pride pod gobček, pivo, vino, žganje, le za vodo ne mara posebno. Ako vidi pred gostom pijačo, ki ji diši, vzpne se na zadnji nogi, položi prednji na mizo ter toliko časa čaka s poželjivim pogledom, da dobi piti. Ako ji kdo ponuja škatljo s smodkami ali cigaretami, zgrabi jih takoj po pol ducata, a jih ne kadi, temuč — žre.

Kdo je izzval nemire v Rusiji? Po dolgem odmoru je zopet došlo «Novoje Vremja». V njem čitamo: Vojni minister je prejel iz Pariza to-le brzjavko, priobčeno v «Ruskem Invalidu»: «Londonski dopisnik brzjavlja, da je japonska vlada razdelila med ruske revolucionarje in socialiste 18 milijonov rubljev, da bi organizovali povsodi širom države splošne nemire. Name-ravalo se je uničiti vse pomorske zavode, onemogočiti, da bi se baltisko in črnomoško brodovje odpravilo na Daljnji Vzhod, preprečiti, da bi se generalu Kuropatkinu pošiljala ojačenja in provijant in tako rusko vlado prisiliti, da sklene mir neobhodno potreben Japonski, nahajajoči se na robu bankrota.»

Solčni motorji. Za največjo nalogo, ki jo ima človeški um rešiti, smatra se splošna uporaba solčne toplote za premikanje strojev. Ko se v nekoliko stoletjih porabi premog, ostali bodo človeštvu še trije mogočni in neizcrpni izviri sile, namreč solčna toplota, morski valovi in veter, izmed katerih pa je solčna toplota najvažnejša. Ameriški inženirji se že davno bavijo s tem problemom bodočnosti ter so že tudi mnogo izdelali za napravo solčnih motorjev. O eni teh konstrukcij, ki se je že rabila v Kaliforniji, je bilo čitati mnogo pred par leti ter so listi tudi prinašali slike. Sedaj je neki dr. Braun v Kansasu iznašel nov aparat te vrste, ki nakrkljuje vse dosedanje. Veliko ogledalo, ki izvalja solčne žarke, vdeleno je tako, da se suče v vseh smereh proti solncu; suče pa ga naprava, ki se navija kakor ura. S to solčno toploto se ugreje kotel z vodo in dela se para, ki pomiče stroj.

Zgodovinska «relikvija». Nemški cesar Viljem II. in ruski car Nikolaj sta bila nekoč skupno na lovu nekje na Nemškem brez spremstva. Oba sta si istočasno zaželela kaditi. Smotke sta pač imela, a noža ni noben imel, da odrežeta konce smotkam, odgrizniti pa ni fino, niti dobro. Tedaj pa je opazil cesar Viljem nekega logarja, ga poklical in ga prosil noža na posodo. Ko sta si oba vladarja odrezala smotke, je vrnil cesar Viljem nož logarju s svečanimi besedami: «Shranite dobro ta nož, kajti s tem trenutkom je postal zgodovinska relikvija!» — Logarju bi bila desetica ljubša kot vsa zgodovina na njegovem nožu.

Velik požar razsaja v premogokopih kneza Lazareva pri Jekaterinoslavu. Dvanajst rudarjev in dva tehnikarja so zgoreli. Na gašenje še misliti ni. Požar uniči za milijone premoga. 5000 delavcev je ob kruh.

Razletela se je v Czenstohovu 30. m. m. pred vojašnico dinamična bomba in raznzsla hišna vrata. Tudi streljalo se je v vojašnico, in sicer v oficirsko dvorano.

Vlak je obtičal v snegu blizu postaje Kruczo na Bodmegraškem. Potniki so morali več ur čakati na prostem. Ko so končno prišle sani po potnike, pojavila se je tolpa volkov. Ko so se med vožnjo ene sani prevrnile, raztrgali so volkovi konja, dočim so v snegu pokopane potnike rešili ljudje, ki so se pripeljeli na sosednih saneh.

Rusija v nemškem državnem zboru. Nemški državni zbor je nedavno razpravljal o vojaškem proračunu. Ob tej priliki je rekel poslanec grof Stolberg: «Dasi je trdil Bebel, da je Rusija v denarnem in v vojaškem oziru uničena, upam in želim, da bi mi nikdar ne imeli z Rusijo vojne. Vojna z Rusijo bi bila za nas velika nesreča in neumnost. V sedanji vojni ni Rusija mobilizirala niti tretjine svoje armade. Portarturska posadka nam dokazuje, kaj znajo ruski vojaki.» V nadaljnjem svojem govoru je zahteval pomnožitev konjenišva. To je utemljeval z dejstvom, da je leta 1866. v bitki pri Kraljevem Gradcu omogočilo konjenišvo avstrijski armadi redno umikanje, in rekel, da Japonci ne morejo izkoristiti svojih zmag, ker nimajo izurjenega konjenišva.

Roman v Opatiji. Nedavno je došel v Opatijo mlad par in se nastanil v tamošnjem hotelu, ki je spojen s sanatorijem. Stanovanje je plačal gospod kar za dva tedna naprej. Drugi dan je gospod pozval k sebi lastnika hotela, ki je obenem vodil tudi sanatorij, ter ga zaprosil, da naj prične zdraviti njegovo soprogo, ki je silno nervozna. Od tega dne je mladi par, ki je redno zahajal na dopoldansko promenado, postal predmet splošne pozornosti v Opatiji. Mlada dama je bila sijajna krasotica, a tudi njen soprog je bil prototip lepega moža, a kar je največ vredno, bil je tudi bogat, saj je imel polne roke denarja. Nekega lepega dne je dobil hotelir od svojega bogatega kompanjona iz Budimpešte to-le brzojavko: «Moj sin Karlo je pretekli teden pobegnil s pevko Rizzi. Sedaj stanuje pod krivim imenom pri tebi. Obljubi dekletu, karkoli bo zahtevala, ako takoj zapusti mojega sina, od Karla pa zahtevaj častno besedo, da se takoj vrne v Pešto.» — Hotelir je seveda takoj hitel v sobo mladega para. Vstopivši v izbo, je rekel mladeniču: «Znano mi je vse, ne tajite ničesar. Vaš oče je na smrtni postelji, on se hoče z vami spraviti.» Gospoda so te besede navidezno zelo iznenadile. Z damo se je hotelir prav lahko pogodil. Ona je obljubila, da dá slovo svojemu ljubimcu proti odškodnini 6000 K. Hotelir ji je ves srečen izplačal 6000 K. Pevka Rizzi se je poslovila, gospod pa je odpotoval s prvim vlakom proti Budimpešti. Hotelir je nato brzojavil svojemu kompanjonu: «Tvoj sin je že odpotoval: pevka pa se je zadovoljila z vsoto 6000 K.» Čez več ur je dobil iz Budimpešte ta-le brzojavni odgovor: Moj sin leži že dva meseca bolan v postelji, jaz ne razumem tvoje brzojavke.» — Hotelir je šel v past sleparski dvojici.

Strašen vihar v Srbiji. V dolini Valjevo so imeli dne 20. m. m. orkan, kakršnega se v Srbiji še nihče ne spominja. Zunaj vasi Makovište ima svoje domovanje kmet Mirko Marković. Usodnega dne je imel goste, zategadelj je šel v nasproti hiše ležečo klet po meso in vino. Ko je prišel iz kleti, ni bilo o njegovi hiši videti niti sledu, vse pa je bilo pokrito s snegom. Šel je v vas po pomoč, in z velikim trudom so našli v snegu trupla njegove ma-

tere, žene, sestre, otroka in dveh gostov. Od hiše so našli posamezna bruna daleč naokoli razstresena. Dve trupli se pogrešajo. Ciklon se je omejil edino na to dolino, kjer je stala Markovičeva hiša. Drevje je bilo kakor pokošeno.

Grške ječe. Toliko prostosti in zabavnosti niti v modernih ameriških ječah ni kakor na Grškem. Skoraj nikoli se ne sliši, da bi kak kaznjeneц pobegnil, dasi je za beg toliko prilike, da se ravno vsled tega menda vsak sramuje pobegniti. Vojaška straža je le za parado ter se vojaki med svojo službo zabavajo skupno s kaznjenci. Zgodilo se je, da je vojak pustil suknjo in puško zunaj ter šel v notranje prostore h kaznjencem, ki so kvartali, malo «kibicirat». Med tem so se trije kaznjenci vrnili iz mesta in opazivši pred ječo puško in suknjo, vzeli so oboje ter odšli nazaj v mesto. Prišlo jim je to, kakor nalašč. Ker namreč niso imeli več denarja za popivanje, morali so se pred časom vrniti iz gostilne domov. Sedaj pa so imeli puško in suknjo, kar se je dalo spraviti v denar. Ko je kmalu na to prišel podčastnik nadzorovat stražo ter videl, da je zmanjkalo puške in suknje, je takoj uganil, kdo ju je odnesel. Brž je šel z dvema vojakoma iskat tatov po gostilnah. V peti gostilni so res našli nepošteno trojico pri vinu in kvartah. Sporazumeli so se ter se skupno vrnili v kaznilnico. Krčmar je vrnil vojaku puško, ki so mu jo šaljivi kaznjenci po ceni prodali, pridržal pa si je suknjo, dokler ne dobi denarja za pijačo. Lahkomisljeni vojak je bil kaznovan s tem, da je moral ves dan v hudi zimi brez suknje opravljati službo. Kaznjenci kot pošteni ljudje pa so zložili drugi dan skupaj denar ter vojaku rešili suknjo pri krčmarju. Da pa vojaka še posebej nagradijo za prestano trpljenje, zbrali so se zvečer v gostilni ter preživeli skupaj pri pijači in godbi celo noč.

Za kravo 4800 kron. Berolinski mlekarški časopis poroča, da so v Ameriki prodali eno kravo za 1800 dolarjev, kar znaša po naše 4800 kron. Krava je bila šest mesecev na skušnji, a izkazala se je naravnost imenitno. Tekom tega časa je požrla 1887·9 kg najrazličnejše krme, dala pa je 2544 kg mleka, iz katerega se je izdelalo 160·7 kg masla.

Delavska stavka na Nemškem. V okolici reke Rure, v zapadni Nemčiji, so velikanski premogokopi, v katerih dela okrog 270.000 delavcev, ki izkopljejo toliko premoga, da se ga izvozi na dan 20.000 vagonov. Razmerje med delavci in delodajalci jo bilo že dalje časa napeto. Iz malega povoda, ko so odpustili iz službe nekega delavskega voditelja, je nastala velikanska stavka. 200.000 delavcev je doslej zapustilo delo, ker hočejo s tem doseči tudi večjo plačo in da se uvede samo osemurno delo na dan. Mnogo tvornic po Nemčiji je moralo vsled tega ustaviti delo, ker je zmanjkalo premoga. Vsa javnost, razun oderuških milijonarjev, ki so posestniki rurskih premogokopov, stoji na strani delavcev. A delavci nimajo v svojih blagajnah dovolj denarja, da bi mogli dolgo vztrajati brez zasluzka in tako bodo najbrže vsi delavski napor brezuspešni.

Velika nesreča se je pripetila v kamnolomu v Arville (Francija). V višini 115 metrov se je utrgala vrh vzdigalnice, v kateri je bilo 15 oseb. Vsi so se ubili.

Morilka Klein je preklicala vsa svoja dosedanja priznanja ter dolži svojega moža umora.

Afera Hervay. Kasacijsko sodišče je potrdilo obsodbo gospe pl. Hervay v 4mesečno ječo.

Samomor zaradi očeta. V Trstu se je zastupila 19letna Ritta Suttora vsled žalosti, ker ji je umrl oče, trgovinski kapitan.

«Moderna» ločitev zakona. Neapoljsko sodišče je dne 18. m. m. razveljavilo zakon kneza Francesca Linguaglosse in Giusepine Crispi, hčere bivšega ministrskega predsednika Crispija. Kneginja se je pri tem obvezala, da bo plačevala za svojega moža — alimentacijo. Zakon je bil sklenjen v začetku leta 1894. V zakonu sta se jima rodila dva otroka, ki sta umrla že v nežni mladosti. Knez Linguaglosse ima 34, kneginja pa 32 let.

Strašna rodbinska drama. V Torni ob Tisi je umrl pred tremi tedni učitelj Molnar. Pretečene dni je šla vdova k notarju, pustivši svojega otroka, 8 letnega in 10 letnega dečka, sama doma. Dečka sta to priliko porabila ter se šla z drugima dvema tovarišema drsat na Tiso. Led pa se je udril in vse štiri so potegnili mrtve iz vode. Ko je prišla mati domov ter zagledala v sobi svoja sina kot mrliča, zgrudila se je na tla ter izdihnila dušo. Zadel jo je srčna kap.

Materinske žrtve. Iz vasi Aleksandrovo v Srbiji sta odšle dve materi s svojima otrokoma, 10letnim dečkom in 15letno deklico v oddaljeno vas k sorodnikom. Med potom jih je zalotila burja s snežnim metežem. Ženi sta zgrešili pot ter jih je dobila noč sredi gošče. V strahu za otroka, da jima zmrzneta, zavili sta ju v svoje velike rute ter ju položili v sneg, kjer sta zaspala. Zjutraj so našli ljudje obupana otroka poleg zmrzlih mater. Otroka sta glasno jokala in klicala, in le čudo je, da ju niso volkovi raztrgali.

Japonska mačka. Na Japonskem so nekatere živali, dasi so iste vrste kot v Evropi, vendar zelo razlikujejo od naših. Japonska mačka ima n. pr. prav kratek rep ali ga pa sploh nima. V San Francisco so prinesli japonsko mačko ter ji dali za družico perzijsko mačko. Japonska mačka pa je bežala pred perzijsko. Ko pa so perzijski mački odsekali rep, bili sta si z japonsko mačko takoj najboljši prijatelji. Tudi japonski psi se razlikujejo od naših najbolj v tem, da nimajo skoraj nič nosu, temuč le neznatne nosnice.

Listek.

Zakaj je še „fant“?

Slika. Drago Camok.

Vsaki večer jih je bilo polno omizje. Kam pa naj zahaja tržka družba zvečer? Pri kozarcu «rujnega» so zastopani vsi uradniški sloji in drugi tržani.

Bilo je na večer praznika sv. Jožefa. Miza je bila kakor navadno zasedena. Na častnem mestu, katero je drugikrat zavzemal stari gospod sodnik, je danes sedel gospod davkar Cvetič. Danes je bil njegov imendan, zato ga je družba tako počastila.

Gospod Cvetič je bil še — fant, dasi so mu že tu pa tam blesteli sivi lasje. Tržke gospe in ženice so razno ugibale, zakaj je še fant in tudi možki svet je bil radoveden, kako to, da je gospod Cvetič še prost jarma svetega Lukeža.

No, in kolikokrat poboža smehljaje se mehka lica krčmarjeve 18letne Marice. Tržke gospe in gospice imenujejo ga — galantnega spremljevalca.

In on ni — poročen! — — — — —

«Velecenjena družba!» Začne gospod Cvetič polni napitnici gospoda sodnika. «Srčno se zahvaljujem častitemu gospodu sodniku za napitnico. Gospod sodnik mi ni želel, — kar sam želim. On misli, da je moje dosedanje življenje bilo mirno, — da sem živel in živim srečno — sam! O ne! Odkriti vam hočem, da bode vedeli, zakaj sem še — samec.

Pred dolgimi, dolgimi leti sem bil zadnje leto davčni vezbanec v Ptuj. Dvaindvajsetleten mladenič, poln nadev in upov. Ljubil sem takrat prvič in zadnjič!

Kaka je bila ona, kojo sem ljubil, nočem pripovedovati. Naštevati vam tudi nočem, srečnih uric, katere sem preživel ob njeni strani. Ljubil sem — in bil srečen!

Nestrpno sem pričakoval dneva, — ki mi omogoči — združitve za večno s tem ljubečim — bitjem. A moj up je izginil — prešle so te lépe, krasne sanje. — —

V par besedah naj bo povedano: Moja ljubica se je nesramno igrala z menoj — z mojo — zvestobo!

Kaj sem pretrpel v onih urah spoznanja!

Spoznal sem v pravi luči žensko, katero sem ljubil, gospoda, ljubil — neumno!!

To mi je uničilo vso vero in začel sem misliti: Igraj se še ti z drugimi! In začel sem igrati ono grozno življenje, ono strastno divjanje — borenje s strastmi!

Ljubiti nisem mogel nikdar več. Videl sem mnogo lepih, krasnih devojk, a moje srce je bilo mirno, onomi je otrpnilo za ženski cvet.

To življenje mi ni dalo sreče. Le nekoliko sem pozabil svoje boli pri dvomljivo poštenih ženah. Kako bi mogel biti srečen!? Nimam človeka, ki bi me tolažil, nimam duše, ki bi čutila z menoj. Vse je le plačano — plačano z denarjem? Morda sem si sam kriv tega, toda pomoči si ne morem. Jaz bi ne mogel biti srečen z nobeno drugo.

Da, da, — mladina, ti ne pomisliš, ko ljubiš prvič, ne veš, da se igraš z lastnim življenjem — in če izgubiš —? Tako sem zaigral svojo srečo — svoje življenje jaz, tako je zaigral tudi ti, mladenič, in ti neizkušena mladenka. — — — — —

Da pa veste, kako se še star «fant» veseli, tu je dokaz!»

Obrnil se je proti krčmarju ter zaklical: «tri „štefane“ gori!» — — — — —

In krokali so tisti večer na račun starega fanta. Gospod Cvetič pa je blagoslavljal vsaki novi «štefan» z znano:

Oče nebeški, glej,
še ta kozarček zdej —
— — — — —

ŠALJIVI ŠTAJERC.

Hudobec v košu.

(Burka. — Spisal I. V. Starogorski.)

Cenjena bralka!... Ali se rada smeješ?... Ko bi vedel, da bi ti ne škodoval smeh, bi ti na tem mestu nekaj pripovedoval... nekaj... kar bi ti izvabilo na ustnice smehljaj, ... smeh. Zalost škoduje, pravijo, a ker podobnih govoric, da bi smeh škodoval, še nisem slišal, ti bom torej povedal.

Lorenc Hrastnik je živel s svojo nič boljšo polovico v majhni hišici, ne daleč od vasi Milnice. Na noben način nista mogla verjeti, da bi bilo kje pisano: ne jemlji tujega blaga... Je že križ... Lorenc je bil jeden onih vitezov, ki žanjejo, kjer niso sejali, in najdejo, česar ni izgubil nihče... Mislil je menda, da je lilija na polju, ki tudi ne seje, a le živi... Našel je namreč prav lahko težko slanino v dimniku, ali vjel ubeglo kokoš. Ker pa je slišal praviti, da je zemeljsko življenje trnjeva pot, je bil zelo usmiljen in dobitljiv in je tako ubeglo kokoš prijel za vrat in jo v hipu postavil tja, kjer se baje cedi med in mleko. Razven tega je našel tuptatam tudi kak mošnjček. Izborbo mu je šlo izpod rok v temni noči kopanje krompirja in pobiranje sadja.

Ali na svetu so hudobni ljudje. Pregarjali so ubogega Lorenca na vso moč in mnogokrat je moral ubožec radi svojega rokodelstva prebiti med štirimi stenami in omreženimi okni. Še solnca mu niso privoščili. Dobro je bilo le, da ni pozabil svojega rokodelstva.

V neki tihi jesenski noči se je odpravil Lorenc zopet po svojem poslu. Ali takrat se mu je štrana zmedla. — Klativitez je bil to noč opažen in takoj sta se odpravila dva na skrivališče »pri treh lipah«. Lorenc je namreč imel mnogo skrivališč, kjer se je odpočival od trdnega dela. Ta dva moža, ki sta ga zasledila, sta bila Rok in Aleš. Rok je bil širokoplečat in precej velik, pa močan kot bivol. Aleš je pa bil majhen, gibčen kot lastovka, a dovolj močan.

Ura v zvoniku je ravno odbila najjst — čas duhov se je začel. — kar se priplazi črna postava proti »trem lipam«.

«On je,» zasepeše jeden za grmom. »Po njem!»

«Stoj, še je čas,» reče drugi.

Postava, ki se je sedaj ustavila »pri treh lipah«, je bil v resnici Lorenc. Na hrbtu je nosil velik koš in je kar stokal pod težo. Koš postavi na tla ter si obriše pot, ki je kar curkoma lil po razvnetem licu. Pazno je poslušal na vse strani... in se tiho in oprezno splazil k dvorišču Vinka Midiča.

«Še ima opravek,» zasepeče Aleš. »Poglejva, kakšne zaklade ima v košu, da je tako stokal!»

«Oba poskušata vzdigniti koš, a je slo z veliko težavo.

«Proketo si je naložil,» zagodrnja Rok. «Teže je čez en cent!»

V košu sta našla: meso, kruh, vrečo graha, par čevljev, sladkor, sol, kavo in druge reči. Lahko si mislite, da to ni bil majhen koš.

«Rok, nečesa sem se domislil,» reče Aleš. «Ampak, to je malo preveč nevarno počenjanje.»

«Kaj pa takega?» vpraša Rok.

«Veš, obšla me je želja, da bi poigral duhove... Ako namreč sprazniva ta koš, stvari zaneseva v stran in jaz bi se spravil vanj. Velik je dovolj, da se obrnem v njem. Seveda moraš na vrh mene dejati nekaj mesa in kruha, ter pokriti, kakor sedaj, da lump ne opazi.»

«Aleš, ti si pa glava, ki bi škoda bilo, če bi tolkla kamenje. Napraviva! To bo smeha!...» smejal se je že sedaj tako, da se je držal za trebuh.

«Vraga, če me opazi?... Braniti se ne bom mogel in lopov mi še dušo iztepe. — Pa ne krohoči se tako glasno, da naju ne sliši!»

«Pri vsem tem sem še jaz tu,» reče Rok, ko si nekoliko opomore od smeha. «Za grm se skrijem..., ako te ne opazi, grem hitro za vama, kakor hitro bo pa pretela nevarnost, priskočim na pomoč.»

«Dobro! Pa poskusiva!»

Konec prih.

Nikdar v zadregi.

Star lovec lovcu novincu: «Prej si vedno trdil, da ti puška ne neše prav, a sedaj, ko imaš novo, pa zopet nič ne zadeneš.»

Novinec: «I, kaj! Zdaj pa zajci ne teko prav!»

*

Pri novačenju.

Vojaški zdravnik novincu: «Imaš li kaj napak?»

Novinec: «Jezik se mi nekoliko zapleta.»

Zdravnik: «To nič ne dé; pri vojaki je itak treba molčati!»

*

Dedščina.

Jezična žena, mati še bolj jezične hčere, je bila nekoč hudo nejevoljna ter je jezno dejala svojemu možu: «Moj Bog, kako hudoben jezik ima najina hči; Bog ve, od koga izmed naju ga je dobila, od mene ali od tebe?» Mož ji mirno odgovori: «Od tebe gotovo ne, ker ga imaš še zdaj!»

*

Mož za pečjo.

V Kranjčevi krčmi je bil na steni pri sobinih vratih naslikan mož s tem-le podpisom:

Bog sam te poživi,

Naš gost ljubeznivi!

Glej, tam za pečjo,

Te čaka nekdo!

Kdor je bil tako radoveden, da je šel gledat za peč, kdo ga čaka, zagledal je tam moža, ki se je od smeha držal za trebuh. Pod njim pa je bilo zapisano:

Možicelj tam na steni,

Pošilja vse norce k meni!

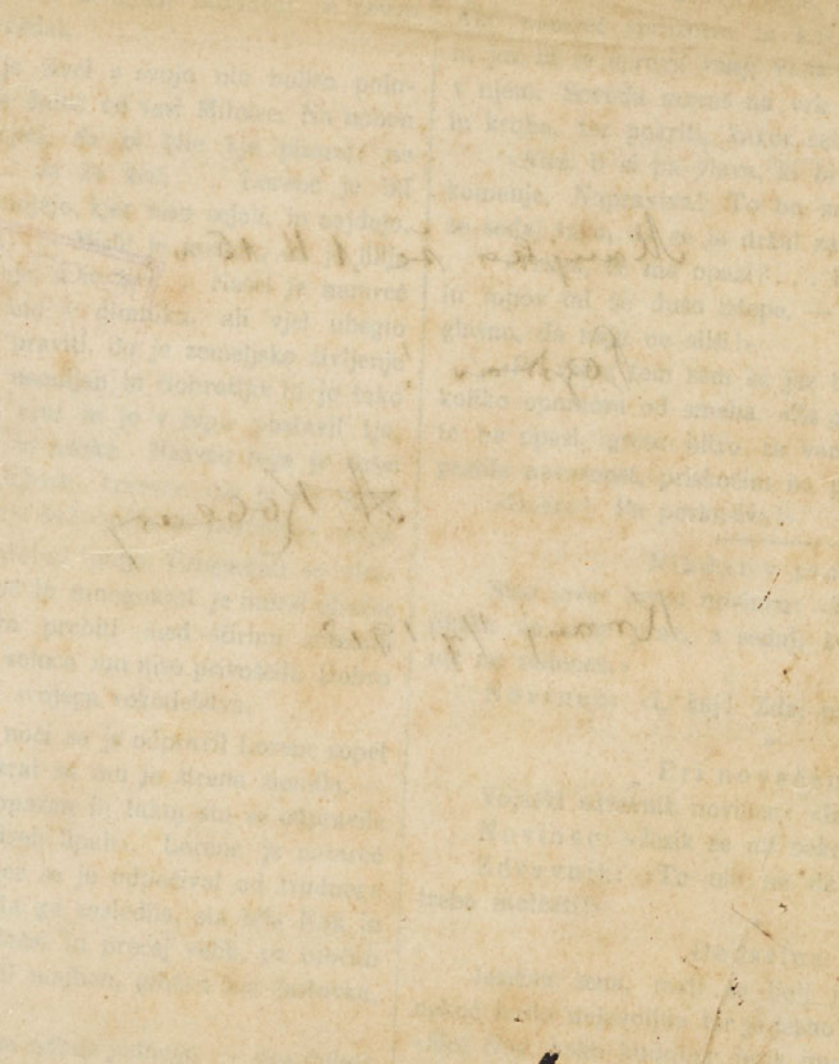
Manjka že 1 K 15 v.

Pozdrav !

A Koblar

Kranj 1/7 1918.

Naročniki! Dajte naš list tudi sosedom, da ga bero in naroče!

Najizvrstnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdelajo in razpošilja
prva sisečka tovarna tamburio

J. STJEPUŠIN Sisek (Hrvaško).

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine. V isti tovarni izhaja tudi strokovni list

„Tamburica“

po enkrat na mesec ter stane za celo leto 8 kron z glasbeno prilogo vred.

Za vsaki instrument se jamči.

Velik cenik s slikami se pošlje na zahtevanje zastonj.

Loterijske številke

vlečene dne 21. januarja:

Trst: 34, 5, 58, 71, 29.

vlečene dne 28. januarja:

Gradec: 34, 42, 76, 39, 35.

Išče se dober prijatelj,

ki bi vestni in zanesljivi osebi na moško besedo posodil 300 do 500 gld. denarja za trgovino. 6% obresti dobi takoj plačane, posojilo pa ob dogovorjenem času.

Ponudbe naj se pošljejo pod: »Zanesljivo 46« na upravnštvo »Slovenskega Štajerca« v Kranju.

46

Ivan Jax in sin

Ljubljana.

Dunajska cesta 17.

priporoča

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev in voznih koles,
glasbenih avtomatov
in pisalnih strojev.

V najem

želim vzeti hišo za malo trgovino v pripravnem kraju ali pa tudi kupim pod lahkimi plačilnimi pogoji. — Ponudbe naj se pošljejo na upravnštvo »Slov. Štajerca v Kranju«.

45

Indra Tea

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange iz najfinejših in najmočnejših čajev iz Kine, Ceylona in Indije; dobiva se v boljših specerijskih, delikatesnih trgovinah. Na debelo razpošilja:

Indra Tea Import Compani Trst.

Glavna zaloga: A. Jurcev naslednik Alojzij Senčar v Ptuj

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

47

Franc Varlec v Brežicah

trgovina z mešanim blagom,

priporočam svojo bogato zalogo manufakturnega blaga, kakor različne vrste **volnenega blaga** v vseh najnovejših barvah in uzorcih, dalje **ženskega in moškega cajga, druka, satina, atlasa, štofa, belega platna i. t. d.** Veliko zalogo **atlasnih in svilenih robcev** najnovejši uzorci, vse **po najnižjih cenah.** Ker kupujem špecerijsko blago vedno v večji množini in od največjih tovarn, lahko tudi v teh predmetih postrežem z najnižjimi cenami.

Priporočam dalje svojo veliko zalogo vsakovrstne **železnine, šinje, osi, lopate, motike, cementa, trstine, lite in posteklene posode, samokolnice, rogaške kamne i. t. d.** Imam tudi vedno veliko zalogo **porcelanaste in steklene posode.** Kupujem in plačujem po najvišjih cenah različne deželne pridelke in prodajam iste po primeroma nizkih cenah. — Ker nameravam svojo zalogo iz različnih vzrokov zmanjšati, prodajam vse omenjene

Točna postrežba!

predmete po veliko znižanih cenah.

Nizke cene!

Vincenc Wesjak krojaški mojster v Ptuj

Meščanske ulice št. 7 nasproti milarja (Seifensiederei) Remitz-a

se uljudno priporoča slavnemu občinstvu, osobito okoličanom za mnogobrojen obisk. V svoji zalogi imam vedno raznovrstne izgotovljene obleke za moške in dečke od najfinejše do priproste vrste, kakor tudi srajce in spodnje hlače, vse to po najnižjih cenah, ker meni ne more nikdo konkurirati. Izdeluje se vsa obleka samo doma in to jako vestno. Kdor je pri meni enkrat kupil, prišel je potem večkrat rad in bil zadovoljen. Jaz sem edini narodni krojač v mestu Ptuj. — Svoji k svojim!

28

Praktični in zobozdravnik

med. univ. dr. Béla Stuhec, Ptuj

Minoritni trg št. 6 nasproti sodišču

ordinuje od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Zaliva in stavi zobe ter izdeluje **zobovja** z zlatom in kavčukom. Pipanje zobov brez bolečin!

Vsega zdravilstva

dr. Ant. Gregorec

praktični zdravnik v Ptuj

ordinuje v Kaiserjevi hiši, Florijanske ulice št. 6.

Prepričajte se!

da je edina resnično rabljiva žepna svetilka le izboljšana električna žepna svetilka „BRAZDA“. Brez nepripravnega napolnjevanja s pasto ali s tekočinami, ki se ob daljši hranitvi skvari. Priznано izvrsten izdelek, ki se je že pogosto dobro obnesel. Vse druge so le igrače in navlaka brez cene, ki je vkljub svoje cenenosti še predraga. Nevarnost je izključena! Nosi se pripravo v žepu. Nedosežen vpliv z lučjo! Gori prav dolgo! Neodvisno od vetra in vremena! Kompletne žepne svetilke stane 3 K, s povečalno leč o 4 K. Dvojnata nadomestna baterija, ki garant. zdostuje za 3—4 mesece 1 K. S povzet- je ali če se pošlje denar naprej, razpošilja

Elektriška manufaktura „BRAZDA“

Dunaj V/2, Schönbrunnerstrasse 113/90.

Največja in najpopolnejša specialna trgovina te stroke.

Ponos vsake gospodinj-
dinje je dobra kava.

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospodinj-
stvu, kadar se napravlja
vsakdanja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavoje z imenom
„Kathreiner“ in ne kupujte nikoli, kar
se odtehtuje odprto.

Vidmaric kaže kmetom moč
„Pakraških kapljic“ in „Slavonske
zeli.“

JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu pošljetem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleniče (1 ducat) 5 kron, 24 stekleniče (2 ducata) 8 kron 60 vin., 36 stekleniče (3 ducati) 12 kron 40 vin., 48 stekleniče (4 ducati) 16 kron, 60 stekleniče (5 ducatov) 18 kron.

Manj kakor 12 stekleniče se ne razpošilja.

Slavonska zel se rabi s prav sijajnim in najboljšim vspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste slin ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsni in pljučnih bolestitih.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 krone 40 vin., 4 originalne stekle- nice 5 kron 80 vin., 6 originalnih steklenic 8 kron 20 vin.

Manj kakor dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

PETER JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

1959

P. Jurišić, lekarnar

Pakrac.

Pozor!

Bolnemu zdravje!

Pozor!

Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve naj- priljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice delujejo izvrstno pri vseh želočnih in in črevesnih boleznih ter odstranjujejo krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolezni na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni me- čanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURIŠIĆ, 209, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim

Kompanjon

z nekoliko gotovine, ki je pripraven za potovanje in zmogel obeh dežel-
nih jezikov, se išče za agenturo mešanega blaga in komisijsko obrt na Spodnjem
Stajerskem.

Ponudbe je poslati pod: „Zanesljiv trgovec“ na upravnitvo „Slovenskega Stajerca“ v
Kranju.

MILO

Izvrstne pralne moči. Ceno, ker izdatno.

Monte Christo

Pazite na oblastveno zavarovani vtisek
„MONTE CHRISTO“

Naprodaj v vsaki konsumni zalogi ali pri vsakem večjem
trgovcu. 26

Tvornica Apolonovih sveč in mila na Dunaju VII.

Ceno češko

posteljno perje

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12—
belega, jako mehkega, skubljenega K 18—; 24 kg
snežnobelega, mehkega, skubljenega 30 K, 36 K. Pošilja se franko
proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi
poštnih stroškov. 34

Benedikt Sachs, Lobes 198, p. Plzen na Češkem.

Zahtevajte brezplačno in franko

moj veliki ilustrirani cenik o dobrih solidnih in
cenenih urah, zlatini in srebrenini 37

Hans Konrad

prva tovarna za ure v Mostu (Brux)

št. 1375, Češko

Nikelasta anker-remont-ura, sistem Roskof-patent,
z nikelasto verižico in futralom gld. 2-50, 3 ko-
madi 7 gld., 6 komadov gld. 13-50. Ista z dvojnimi
pokrovom gld. 3-50. Pristna srebrna remontoir-ura,
odprta gld. 3-80, Pristna srebrna oklopna verižica gld. 1-20. Nikel-
nasta budilka gld. 1-45, 3 komadi 4 gld., s ponoči se svetlečim ka-
zalnikom gld. 1-65, 3 komadi gld. 4-50. Za vsako uro strogo rečno
triletno pisмено jamstvo. Nobene rizike! Zamenjava dovoljena ali
pa se denar vrne!

Zalagatelj veliko gosposkih in samostanov.

Java kava

direktno od pridelovalca.

Pošilja se 5 kg vrečiča colnine prosta, brez vseh stroškov na
vsako pošno postajo.

Marka **Javaflor**, najfinejša, «surova» gld. 6-65
fina, zelena, » » 6-20
Javabrazil, mešanica, «surova» » 5-75
Kapucinska mešanica «pečena» » 7—

Tudi druge vrste kave po zelo ugodni ceni.

Čaj

1 kg: gld. 2-80, — 4 gld. — gld. 5-50. 40

Turk & Co.

posestnik plantaž na otoku Java. Pošiljate iz skladišča v luki.
Trst, Acquedotto 62.

Zdravje je največje bogastvo.

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in ne nadkri-
ljive kapljice sv. Marka se
uporabljajo za notranje in
zunanje bolezni. Posebno
odstranjujejo trganje po ko-
steh, nogah in rokah ter
ozdravijo vsak glavobol. One
delujejo nedosegljivo in spa-
sonosno pri žledenih bo-
leznih, ublažujejo katar in
izmeček, odpravijo naduho,
bolečine in krče, pospešujejo

in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in
male gliste ter bolečine, po teh provzročene. Tudi delujejo izborna
proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih
ter «koliko» in ščipanje v želodec. Odpravijo vsako mrzlico in od
te izvirajoče bolesi.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in
«madroni» in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in
kmečki hiši.

Dobiva se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Na-
ročuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov trg št. 80
poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat
(12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na
vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K — h.	4 ducati (48 stekl.)	14 K 60 v.
2 „ (24 „)	8 „ — „	5 „ (60 „)	17 „ — „
3 „ (36 „)	11 „ — „		

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj
ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so z po-
sebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdra-
vili: Ivan Barentincić, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan
Barčić, župnik; Ilija Manić, opančar; Sofija Vuhelić, šivilja; Jožef
Seljanić, kmet, i. t. d.

Mestna lekarna v Zagrebu,

Mestni trg št. 80, poleg cerkve sv. Marka.

Ustanovljena leta 1860.

Ustanovljena leta 1860.

Za marljivega trgovca-Slovenca sigurna prihodnost!

Posestvo za trgovino

z enonadstropno hišo za stanovanje in hišo za prodaj-
alno (18 delov), dvoriščnimi poslopji in vodnjakom na
dvorišču približno 2 orala travnikov, njiv in vrta, kom-
pletna oprava za prodajalno (mešane trgovine), v ne-
kem večjem prijaznem trgu na Spodnjem Štajarskem s
sedežem oblasti in železniško postajo se radi nastalih
razmer prodaja za 11.300 gld. Plačati je naprej 1600 do
2000 gld., ostanek pa v poljubnih obrokih.

Ponudbe je poslati pod «Ugodna prilika» na upravništvo «Slo-
venskega Štajerca» v Kranju. 44

Izvrsten okus kave dosežete s primežanjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorok dragovoljno.
Pošna 5 kg, pošiljka 4 K 50 h franco,

„DOMAČI PRIJATELJ“
vsem odnamicem zaštopi pošiljani mesečnik.

Vydrove tovarna žitne kave Praga-VIII.

Stanje hranilnih vlog nad
19 milijonov kron.

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 1/4% na leto. — Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menjice in vrednostne papirje.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Celovcu. Podružnica v Spljetu.

Akcijski kapital 1.000.000 K.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške
ženiininske kavicije.

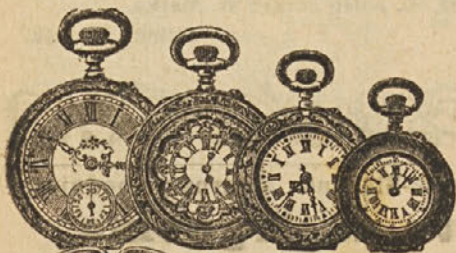
Eskomt in inkasso menic.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

Največja in najcenejša

domača narodna eksportna tvrdka ur, zlatnine
in srebrnine. Priznano dobro blago!

Žepne ure so pravega
svicarskega izdelka.

K. Suttner

urur

v Kranju (Kranjsko).

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in natančno idočih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Mali dobiček, veliko spečavanje. — **Ceniki na zahtevo zastoj in poštnine prosto.**

Opomba. Da je moje blago zares fino in ure zanesljivo idoče, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. Kdor hoče kupiti dobro idočo uro, naj se zaupno obrne na mojo tvrdko.

Ustanovljeno 1. 1832.

Priznano najboljše oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Prodaja na debelo.

Prodaja na drobno.